

Museum Hoeksche Waard

Jaarverslag 2022

Heinenoord

Mei 2023

INHOUD

1. VOORWOORD	3
2. SUBSIDIËNTEN EN BEGUNSTIGERS	3
3. BEZOEKERS	3
4. COLLECTIE	4
5. PRESENTATIE, EDUCATIE EN PUBLIEKSACTIVITEITEN	4
6. COMMUNICATIE EN COMMERCIËLE ACTIVITEITEN	6
7. SAMENWERKING	7
8. ORGANISATIE	7
9. GEBOUWEN	8
10. COLOFON	8

1. VOORWOORD

In 2022 begon Museum Hoeksche Waard zich te herstellen van de beperkingen en gevolgen van de pandemie van het coronavirus COVID-19. Het museum was weer het gehele jaar open en participeerde in meerdere publiekstrekkingen. Dit waren het Museumweekend (onderdeel van de Museumweek), Tour langs de boer (Hemelvaartsdag), de Nationale Archeologiedagen en de Open Monumentendagen. Daarnaast waren we open op Tweede Paasdag en Tweede Kerstdag. De tentoonstelling aan het einde van het jaar – *Juliana, Een eeuw in poppen* – werden massaal bezocht door mensen uit de Hoeksche Waard en van ver daar buiten.

2. SUBSIDIËNTEN EN BEGUNSTIGERS

Het museum ontving in 2022 subsidie voor de bedrijfsvoering van het museum, de aanschaf van camerabeveiliging in 't Hof van Assendelft en de wisseltentoonstelling in de Herenboerderij Oost-Leeuwenstein *Juliana, Een eeuw in poppen*. Het betreft de volgende subsidienten en begunstigers:

- Gemeente Hoeksche Waard
- Prins Bernhard Cultuurfonds (A. en M. Verhoeven Fonds)
- Subsidiefonds Streekcentrum De Hoeksche Waard
- Rabobank Zuid-Hollandse Eilanden

3. BEZOEKERS

Het bezoekersaantal van Museum Hoeksche Waard is opgebouwd uit bezoekers van evenementen, losse museumbezoekers (betalend en met korting), verhuringen en bezoekers van het Documentatiecentrum. De bezoekers van de website van het museum zijn apart genoteerd. De bezoekers van de bibliotheek zijn niet meegerekend.

Museumbezoek

Na alle corona beperkingen wisten een succesvolle Tour langs de boer en de wisseltentoonstelling *Juliana, Een eeuw in poppen* het bezoekersaantal positief te beïnvloeden. Daarnaast organiseerde het museum een zomerspelmiddag en andere kinderactiviteiten.

In 2022 ontving het museum 5616 bezoekers, jong en oud. Onder de betalende bezoekers waren de houders van de Museumkaart (1138) en de Rotterdampas (112) goed vertegenwoordigd.

Documentatiecentrum

Het Documentatiecentrum was voor het publiek geopend op de woensdagochtend en de zaterdag de gehele dag. Doorgaans zijn de bezoekers van het Documentatiecentrum Vriend van het museum. Deze donateurs mogen het museum en Documentatiecentrum gratis bezoeken. In 2022 bezochten 314 vrienden het museum.

Website

In 2022 bezochten 20.710 bezoekers de website. Dit is een verdubbeling van het jaar ervoor.

4. COLLECTIE

Museum Hoeksche Waard is voor de uitbreiding van haar collectie afhankelijk van schenkingen. In principe worden geen collectie stukken aangekocht. Het museum beschikt over een bescheiden aankoopbudget.

Aanwinsten

In 2022 kreeg het museum verschillende voorwerpen aangeboden. Omdat het museum over een grote collectie beschikt, wordt een strikt protocol voor het aannemen van schenkingen gehanteerd. De directeur accepteerde uitsluitend voorwerpen, boeken en documenten uit de Hoeksche Waard, waarvan geen vergelijkbaar collectiestuk in de verzameling aanwezig was. Regelmatig was de directeur genoodzaakt aangeboden schenkingen te weigeren.

Registratie

Alle voorwerpen, inclusief de nieuwe schenkingen, werden aanvankelijk ontsloten in het museale registratiesysteem Adlib Museum. Inmiddels is het museum overgegaan in de cloud-versie Axiell. Een aantal vrijwilligers van het museum volgden een kennismakingscursus Axiell, georganiseerd door het Erfgoedhuis.

Digitaliseren

De collectie van het museum omvat een grote collectie foto's, negatieven en landkaarten uit de hele Hoeksche Waard. Vrijwilligers zijn belast met het digitaliseren en beschrijven van deze deelverzamelingen. Zij plaatsen de scans in een digitale beeldbank. Het Documentatiecentrum is ook begonnen met het digitaliseren van het kaartensysteem met genealogische informatie over de bewoners van het eiland.

Verzamelbeleid

In 2022 werd een nieuw verzamelbeleid, inclusief regels voor het afstoten van collectiestukken, opgesteld. De Coördinator Collecties was verantwoordelijk voor het opstellen van een lijst van voorwerpen die niet in de collectie van het museum passen en volgens de LAMO regels worden afgestoten. Grote collectiestukken die zijn gerelateerd aan het boerenleven, zoals de rosmolen, werden in eigendom overgedragen aan het Landbouwmuseum op Tiengemeten. Deze voorwerpen zijn hier beter op hun plaats en krijgen de kans permanent getoond te worden aan het publiek.

Verhuizing

De coördinator collecties was het hele jaar druk met het verwerken van de gegevens inzake de verhuizing van ruim 1000 dozen naar het nieuwe eigen museumdepot. Ook werkte zij met de Werkgroep Onderhoud hard aan de verplaatsing van voorwerpen van het depot aan de Blaaksedijk naar het nieuwe depot. Dit laatste betreft vooral grote collectiestukken.

5. PRESENTATIE, EDUCATIE EN PUBLIEKSACTIVITEITEN

PRESENTATIE

Het museum brengt haar collectie onder de aandacht van het publiek door middel van de presentaties in de wisseltentoonstellingen en de vaste presentatie in de herenboerderij Oost-Leeuwenstein en 't Hof van Assendelft. Het museum organiseerde vijf wisseltentoonstellingen: twee in de Herenboerderij Oost-Leeuwenstein en drie in 't Hof van Assendelft.

HERENBOERDERIJ OOST-LEEUWENSTEIN:

Hoeksche Waard, Land uit Water

Hoeksche Waard, Land uit Water was een educatieve en historische presentatie. De tentoonstelling werd verlengd tot en met 2 oktober. De combinatie van voorwerpen, kaarten, filmbeelden, afbeeldingen en educatieve teksten informeerden de bezoeker waarom de Sint-Elisabethsvloed in 1421 heeft kunnen plaatsvinden.

Juliana, Een eeuw in Poppen

Deze wisseltentoonstelling was een groot succes. De kern van de presentatie bestond uit een bruikleen van 65 poppen uit de Koninklijke Verzamelingen, aangevuld met andere bijzondere bruiklenen uit Nederland en Duitsland. Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Margriet der Nederlanden opende de tentoonstelling op vrijdag 28 oktober. De expo werd verlengd tot en met 19 maart 2023 en trok in 4,5 maand tijd 3030 bezoekers. Dankzij deze populaire presentatie kwam het museum in en buiten de Hoeksche Waard uitgebreid onder de aandacht in verschillende persuitingen. Dit resulteerde in bezoek uit de Hoeksche Waard en ver daar buiten.

't HOF VAN ASSENDELFT:

Portretten uit de Hoeksche Waard

De eerste wisseltentoonstelling in 't Hof van Assendelft betrof portretten uit de vaste collectie. In de lichte muziekkamer prijkte tot en met 5 juni fraaie portretten uit de collectie. Deze presentatie begon reeds in 2021.

Ambtketens uit de Hoeksche Waard

In samenwerking met Gemeente Hoeksche Waard werden 21 ambtsketens uit de periode 1853-2019 bijeen gebracht in een bijzondere presentatie. De tentoonstelling werd begeleid door de gelijkkluidende publicatie, geschreven door A.C. van der Hoek. De burgemeester en de kinderburgemeester van de Hoeksche Waard openden de tentoonstelling op donderdag 7 juli. Deze tentoonstelling duurde tot en met 6 november.

Diergeneeskunde in de Hoeksche Waard

Deze tentoonstelling (10 december 2022 tot en met 2 april 2023) memoreerde het feit dat 200 jaar geleden in Utrecht de Rijks Veeartsenijschool werd opgericht. Daarnaast vierde de heer A. Fennema zijn 30-jarig jubileum als dierenarts in de Hoeksche Waard. De getoonde voorwerpen uit de collectie van het museum en de heer Fennema illustreerden de grote verschillen in opleiding en manier van werken tussen vroeger en nu.

EDUCATIE

De werkgroep Educatie was voornamelijk werkzaam voor de leerlingen uit het basisonderwijs. Zij zetten zich in voor de kinderactiviteiten, museumlessen en rondleidingen, en de teksten van de tentoonstellingen.

Lesbrieven

Er was contact tussen de directeur, de wethouder van cultuur Harry van Waveren, Cultuureducatie met Kwaliteit en leden van de Werkgroep Educatie om voorbereidingen te treffen voor het schrijven van educatieve en digitale lesbrieven. Het museum heeft geïnvesteerd in een account bij LessonUp, de instelling waar digitale lesbrieven worden ontwikkeld.

PUBLIEKSACTIVITEITEN

Het museum kon dit jaar weer volop evenementen en activiteiten organiseren.

Museumweekend

Op 4 april begon de Museumweek. Het museum was op 9 en 10 april geopend voor het Museumweekend. Op zaterdag waren de vrijwilligers gekleed als historische figuren.

Tour langs de boer

Dit evenement op Hemelvaartsdag (26 mei) was een groot succes. Tour langs de boer is speciaal gericht op kinderen. Voor de kinderen organiseerde het museum verschillende oudhollandse spelletjes. Verder konden de bezoekers vers gebakken wafels met aardbeien en ijs kopen. Op deze mooie Hemelvaartsdag kwamen 1300 bezoekers naar het museum. Het waren overwegend jonge gezinnen met kleine kinderen.

Nationale Archeologiedagen

De Nationale Archeologiedagen vonden dit jaar plaats op 18 en 19 juni. Stichting Archeologie Hoeksche Waard en Museum Hoeksche Waard deden mee met het zogenaamde Big Bag project. Spelenderwijs zoeken kinderen in afgegraven grond naar archeologische vondsten, die later door de SAHW worden gedocumenteerd. Daarnaast deden de kinderen mee met het project Potje Plakken, het restaureren van oude potscherven.

Open Monumentendagen

Dit jaar vielen de Open Monumentendagen op 10 en 11 september. Museum Hoeksche Waard was wederom de gemeentelijke hoofdlocatie.

Vrijwilligersmiddag

Op donderdag 15 september organiseerde de werkgroep Evenementen van het museum een vrijwilligersmiddag. Op deze middag vertelden de directeur en de coördinatoren van de verschillende werkgroepen voor welke werkzaamheden het museum uitbreiding van het vrijwilligersbestand zocht.

Buiten deze vrijwilligersdag kreeg het museum ook nieuwe vrijwilligers via de vacaturebank van de Hoeksche Waard en de vacaturen op de eigen website.

Vriendendag

Stichting Vrienden van Museum Hoeksche Waard en het museum organiseerden op 8 oktober de jaarlijkse vriendendag.

6. COMMUNICATIE EN COMMERCIËLE ACTIVITEITEN

Het museum profileerde zich met de website, krantenberichten zoals de museumcolumn in *Het Kompas*, eigen publicaties en verhuringen met horeca.

COMMUNICATIE

Het museum onderhield een website, publiceerde regelmatig artikelen en bracht evenementen en activiteiten onder de aandacht middels persberichten. Naast *Het Kompas* verschijnen regelmatig artikelen en vermeldingen over het museum in de lokale bijlage van het *Algemeen Dagblad* (AD).

Columns

Vrijwilligers van het museum schreven maandelijks een vaste column in de lokale huis-aan-huis krant *Het Kompas*. Het glossy magazine *Hoeksche Zaken* verschijnt twee per jaar. Het museum verzorgde voor elk nummer de rubriek 'Vergeten beroepen.'

Social Media

Vrijwilligers van het museum beheren een Facebook, Twitter en Instagram account. Zij posten regelmatig korte berichten over het museum en haar activiteiten. Bovendien worden bijeenkomsten, activiteiten en lezingen onder de aandacht gebracht op de eigen website en die van Dok-C, Hoeksche Waard Actief en VisitHW.

Museumnieuws

De directeur informeerde het bestuur en de vrijwilligers maandelijks per digitale nieuwsbrief over activiteiten, komende tentoonstellingen, bijeenkomsten, gemaakte afspraken e.d.

COMMERCIEËLE ACTIVITEITEN

De vrijwilligers waren betrokken bij de museumwinkel en de horeca. Met deze activiteiten hoopt het museum inkomsten te genereren.

Museumwinkel

De museumwinkel had een standaard, maar ruim, aanbod, variërend van boeken tot wenskaarten en oudhollands snoep. De in eigen beheer uitgegeven *Canon van de Hoeksche Waard* liep goed. Kleine zaken, zoals de mapjes met tien wenskaarten of een brillenkoker en zakjes oudhollands snoepgoed, vonden gretig aftrek bij het museumbezoek.

Rondleidingen

De vrijwilligers van het museum organiseerden regelmatig rondleidingen. Aan het einde van de maand organiseerden wij de Open Rondleidingen. Daarnaast organiseerden we rondleidingen die gerelateerd waren aan de wisseltentoonstellingen.

Horeca

Het museum heeft doorgaans goede inkomsten uit activiteiten zoals fotoshoots bij huwelijken, kinderfeestjes en verhueringen voor vergaderingen en bijeenkomsten. Museum Hoeksche Waard is een locatie waar huwelijken mogen worden gesloten.

Tijdens de tentoonstelling *Juliana, Een eeuw in poppen* organiseerde het museum met veel succes meerdere malen een *Op de thee bij Juliana*. Bezoekers schreven zich via de website in voor een ontvangst met thee en lekkernijen en een korte rondleiding door de tentoonstelling.

7. SAMENWERKING

Museum Hoeksche Waard werkte in 2022 samen met verschillende partners / stakeholders binnen de Hoeksche Waard. Belangrijke partners waren de gemeente Hoeksche Waard, Stichting Archeologie Hoeksche Waard (SAHW), Bibliotheek Hoeksche Waard, Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK) en Dok-C, het Platform voor Kunst en Cultuur Hoeksche Waard. Een aanzienlijk deel van de gezamenlijk georganiseerde activiteiten was speciaal georganiseerd voor kinderen. De directeur van het museum nam bovendien deel aan verschillende overleggen, zoals Gebiedsmarketing Hoeksche Waard.

De directeur was, als voorzitter van Dok-C, het Platform voor Kunst en Cultuur Hoeksche Waard, aanwezig op de platform overleggen van Dok-C. Met de Cultuurnota Hoeksche Waard in het achterhoofd werd onder meer gewerkt aan het opstellen van concreet cultuurbeleid voor de Hoeksche Waard.

De samenwerking met de heer J. Ras van de SAHW had dit jaar betrekking tot de herinrichting van 't Hof en de Nationale Archeologiedagen. De Archeologiedagen zijn een uitstekende manier om kinderen te betrekken bij de archeologie op het eiland.

8. ORGANISATIE

De organisatie van Museum Hoeksche Waard kent de volgende structuur: het bestuur van de Stichting Museum Hoeksche Waard, de directeur, twee adviescommissies en een grote groep vrijwilligers. De vrijwilligers werken in werkgroepen, aangestuurd door een coördinator.

Bestuur

De samenstelling van het bestuur was divers en compleet. De verschillende expertises en ervaringen van de bestuursleden vulden elkaar aan. De juridische, cultuurhistorische, bestuurlijke, bouwkundige en financiële kennis en ervaring waren gewaarborgd.

Op 31 december 2022 bestond het bestuur van de Stichting Museum Hoeksche Waard uit de volgende personen:

Dhr. drs. D.P. Hitzert, voorzitter
Mw. J. Everse, secretaris
Dhr. A.G. Brussaard, penningmeester
Dhr. Mr. G. Schilperoort
Dhr. P.J. Slavenburg
Mw. drs. L. van der Vinde

Directie

De dagelijkse leiding van het museum was in handen van directeur drs. D.J. List.

Hij werkte vier dagen per week. Tijdens de lockdowns werkte hij doorgaans twee van de vier dagen thuis.

Adviescommissies

Bestuur en directie kunnen worden bijgestaan door de Bouw Advies Commissie (BAC) en de Museum Advies Commissie (MAC). Dit jaar waren beide commissies slapend.

Vrijwilligers

Het museum en het Documentatiecentrum mochten zich verheugen over de enthousiaste inzet van ongeveer 125 vrijwilligers. Zij werken in werkgroepen, aangestuurd door een coördinator.

9. GEBOUWEN

Museum Hoeksche Waard is gehuisvest in twee locaties: 't Hof van Assendelft en de herenboerderij Oost-Leeuwenstein. Bij de boerderij hoort het zogenaamde zomerhuis. De bibliotheek Hoeksche Waard huurt de deel van de hal van de boerderij en het zomerhuis. Het nieuwe museumdepot ligt tussen de herenboerderij en 't Hof.

Groot onderhoud

Voor het groot onderhoud van zowel 't Hof als de herenboerderij zijn meerjarenplannen met een begroting opgesteld. Het museum heeft voor het uitvoeren van deze plannen subsidie ontvangen van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed.

10. COLOFON

Museum Hoeksche Waard

Statutair gevestigd als Stichting Museum Hoeksche Waard.

Bezoekadressen

't Hof van Assendelft
Hofweg 13
3274 BK Heinenoord

Herenboerderij Oost-Leeuwenstein
Dorpsstraat 13

3274 BB Heinoord

Postadres

Museum Hoeksche Waard
Hofweg 13
3274 BK Heinoord
0168 - 60 15 35

Online

info@museumhw.nl

www.museumhw.nl

facebook.com/museumhw.nl

twitter.com/museumHW

instagram.com/@museumhoekschewaard